

CONSIDERAȚII PRIVIND INCRIMINAREA ȘI SANȚIONAREA FAPTELOR CE CONSTITUIE INFRAȚIUNI DE TERORISM

Asist.univ.dr. Cosmin Ionescu*

În actualul context politic, social și economic pe care țara noastră îl parcurge, strâns legat de viitoarea integrare europeană care se apropie în mod cert și indubitabil, România are și va avea de înfruntat o serie întreagă de probleme legate de securitatea națională. Una dintre aceste probleme și poate ce mai înalt grad de pericol se profilează a fi terorismul, terorismul ca o mișcare organizată și concentrată în scopul atingerii un or interese obscure, fără a ține cont în nici un fel de valorile umane și sociale sau de drepturile fiecărui individ care decurg din acestea. Astfel că, pentru a veni în întâmpinarea unor asemenea amenințări, în cadrul noului Cod Penal ce va intra în vigoare la data de 29.06.2005, legiuitorul reglementează în cadrul Titlului IV, Crime și delict de terorism-art. 295, art. 296, art. 297, art. 298 și art. 299, o serie întreagă de infracțiuni care se află în strânsă legătură cu ceea ce înseamnă acte de terorism, asocierea pentru săvârșirea de acte de terorism, finanțarea actelor de terorism, amenințarea în scop terorist și alarmarea în scop terorist¹. În cadrul art. 295 alin. 1 din noul Cod Penal, legiuitorul statuează că „constituie acte de terorism următoarele infracțiuni atunci când sunt săvârșite în scopul tulburării grave a ordinii publice, prin intimidare, prin teroare sau prin crearea unei stări de panică: a) infracțiunile de omor și omor calificat prevăzute în art. 178 și art. 179, vătămarea corporală și vătămarea corporală gravă prevăzute în art. 186 și 187, precum și lipsirea de libertate în mod ilegal, prevăzute în art. 201; b). infracțiunile prevăzute în art. 105-108 din codul Aerian; c). infracțiunile de distrugere prevăzute în art. 263 și art. 264; d) infracțiunile de nerespectare a regimului armelor și munițiilor, nerespectarea regimului materialelor nucleare și a altor materii radioactive, precum și nerespectarea regimului materialelor explozive, prevăzute în art. 406-408; e) introducerea sau răspândirea în atmosferă, pe sol, în subsol sau în apă de produse, substanțe, materiale, microorganisme sau toxine de natură să pună în pericol sănătatea oamenilor sau animalelor ori mediul înconjurător; f) amenințarea cu bombe sau cu alte materii explozive”.

Analizând cu atenție textul de lege vom constata că obiectul juridic generic îl constituie relațiile sociale referitoare la ordinea publică, siguranța și liniștea cetățenilor, relații incompatibile cu acte săvârșite în scopul provocării terorii, intimidării, creării unei stări de panică.

Obiectul juridic special al infracțiunii de acte de terorism este reprezentat de relațiile sociale care ocrotesc ordinea publică, siguranța și liniștea cetățenilor. În plan

---

* Articolul de față a fost susținut la Sesiunea de comunicări cu tema "Noul Cod penal - reformă și continuitate în legislația română" organizată la Facultatea de Drept a Universității din Craiova în perioada 15-16 aprilie 2005.

¹ Bibliografie: V. Dongoroz, *Drept penal*, Receditarea ediției din 1939, Asociația română de Științe penale, București, 2000. Oancea, *Drept penal. Partea generală*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1971; G. Antoniu, în *Codul penal, comentat și adnotat*. Partea generală de Th. Vasiliu ș.a., Editura Științifică, București, 1972. Oancea în *Explicații teoretice și practice ale Codului penal român*, vol. I, Partea generală de V. Dongoroz ș.a., Editura Academiei, București, 1969.

secundar, obiectul juridic special mai poate consta și în integritatea persoanelor și a bunurilor.

Obiectul material este reprezentat de corpul persoanelor, de bunurile asupra cărora se acționează prin săvârșirea faptelor de terorism sau de alte obiecte asupra cărora se răsfrânge activitatea ilicită.

În ceea ce privește subiecții infracțiunii putem concludiona că subiectul activ poate fi orice persoană fizică responsabilă penal, dar și o persoană juridică care va răspunde penal numai dacă fapta a fost săvârșită în numele sau în interesul persoanei juridice de către organele sau reprezentanții acesteia. Participația este posibilă sub forma instigării și complicității, coautoratul nefiind posibil deoarece este vorba de o infracțiune cu subiect activ unic. În ceea ce privește subiectul pasiv principal, acesta este statul, ca titular al valorilor sociale ocrotite în timp ce subiectul pasiv secundar poate fi orice persoană, fizică sau juridică, asupra căreia sunt îndreptate acțiunile incriminate.

A) Latura obiectivă

a) *Elementul material* al infracțiunii de acte de terorism este alcătuit din elementele materiale arătate și tratate la infracțiunile de omor, omor calificat, vătămare corporală, vătămare corporală gravă, lipsire de libertate, distrugere, nerespectarea regimului armelor și munițiilor, nerespectarea regimului armelor nucleare și altor materii radioactive, nerespectarea regimului materiilor explozive.

În cazul faptelor incriminate în art. 295 al.1 lit.e, elementul material constă din introducerea sau răspândirea în atmosferă, pe sol, în subsol sau în apă de produse, substanțe, materiale, microorganisme sau toxine.

Pentru întregirea laturii obiective a infracțiunii trebuie să fie îndeplinită o cerință esențială, și anume ca fapta să fie de natură să pună în pericol sănătatea oamenilor sau animalelor ori mediul înconjurător.

În cazul faptei incriminate în art. 295 al.1 lit. f, elementul material constă din amenințarea cu bombe sau alte materii explozive. Amenințarea trebuie să fie de natură a provoca o stare de panică sau să insuflă o stare de neliniște cu privire la activitatea precizată.

În modalitatea prevăzută în al. 6 fapta poate fi săvârșită prin înțelegerea în vederea săvârșirii de acte de terorism semnificând învoiala acordul, convenția a două sau mai multe persoane în scopul săvârșirii de acte de terorism.

b) *Urmarea imediată* are ca rezultat specific urmările infracțiunilor care compun elementul material (omor, omor calificat, vătămare corporală, vătămare corporală gravă, lipsire de libertate, distrugere, nerespectarea regimului armelor și munițiilor, nerespectarea regimului armelor nucleare și altor materii radioactive, nerespectarea regimului materiilor explozive).

Urmarea imediată mai poate consta în pătrunderea în atmosferă, sol subsol sau apă de produse, substanțe, materiale, microorganisme sau toxine, în crearea unei temeri în legătură cu producerea unor explozii, deflagrații ori în acordul creat în vederea săvârșirii de acte de terorism și prin aceasta în crearea unei stări de pericol pentru valoarea socială ocrotită.

c) *Legătura de cauzalitate*. Între elementul material și urmarea imediată trebuie să existe o legătură de cauzalitate care va fi analizată separat pentru fiecare dintre situațiile descrise anterior.

B) Latura subiectivă. Forma de vinovăție constă în intenție directă calificată prin scop, acela de a produce tulburări grave a ordinii publice prin teroare sau prin crearea unei stări de panică.

C) Forme, modalități. Atât actele preparatorii cât și tentativa sunt posibile. Actele pregătitoare constând din producerea din producerea sau procurarea mijloacelor sau instrumentelor, precum și luarea de măsuri în vederea comiterii infracțiunilor prevăzute la alineatul 1 sunt asimilate tentativei așa cum prevede al. 5 din art. 295. Tentativa este posibilă și se sancționează.

Consumarea infracțiunii de acte de terorism are loc în momentul consumării infracțiunilor prevăzute în conținutul constitutiv.

Pentru modalitatea prevăzută în al. 1 lit.e fapta se consumă în momentul introducerii sau răspândirii în atmosferă, sol, subsol sau ape de produce, substanțe, materiale, microorganisme sau toxine, în timp ce în ipoteza al. 1 lit.f fapta se consumă în momentul săvârșirii amenințării cu bombe sau cu alte materii explozive.

Modalitățile infracțiunii.

Modalitățile infracțiunii sunt cele arătate mai sus, faptic fiecare modalitatea normativă având o varietate de modalități practice de comitere.

Separat de actele de terorism, legiuitorul condamnă fără echivoc asocierea în vederea săvârșirii actelor de terorism, nefiind necesară chiar săvârșirea unui act de terorism ulterior, pentru ca infracțiunea să se consume.

De asemenea, finanțarea în orice fel a unor acte de terorism își găsește reglementarea în cadrul art. 297, condiția „sine qua non” pentru consumarea acesteia fiind ca subiectul activ al infracțiunii care poate fi orice persoană ce poate răspunde penal să știe că aceste fonduri urmează a fi folosite în acest scop.

Amenințarea în scop terorist, ce are ca subiect pasiv principal statul, iar secundar persoana fizică sau colectivitatea ale cărei libertăți psihice îi sunt aduse atingeri în acest mod, este consumată în noul Cod Penal la art. 298, pe parcursul a trei alineate.

În fine, simpla alarmare fără motiv întemeiat, în scopul creării unei stări de panică, a unei persoane sau a publicului, a organelor specializate pentru a interveni în caz de pericol ori a organelor de menținere a ordinii publice prin corespondență, telefon sau orice alte mijloace de transmitere la distanță cu privire la răspândirea sau folosirea de produse, substanțe, materiale, microorganisme sau toxine din cele prevăzute în art. 298, alin. 1, se pedepsește cu închisoare strictă de la un an la trei ani sau cu zile amendă.

Concluzionând, legiuitorul prevede situații sau reglementează stări de fapt pe care le-a întâmpinat deja (ex: telefon de amenințare cu bombe amplasate în scoli care s-au dovedit a fi nereale) într-un mod complex și atotcuprinzător, nelăsând la o parte chestiuni care acum o vreme păreau că se întâmplă pe altă lume, dar care din nefericire se abat și asupra noastră, ca stat sau ca cetățeni ai statului român (ex: ziaristii români răpiți în Irak).

În speranța că nu vom avea vreodată jurisprudență referitoare la Crime și delicta de terorism și că toate acestea vor fi doar material de studiu pentru teoreticieni, nu și pentru practicieni.